

SIKKERHETSDATABLAD

Luftfrisker

SDS i henhold til EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), Annex II-EU

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Utgitt dato 17.12.2013

Revisjonsdato 30.03.2014

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Luftfrisker

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde Luftfrisker

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn BecWic Hygiene AS

Postnr. 9406

Poststed Harstad

Land Norge

Telefon 90930782

E-post post@becwic.com

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Giftinformasjonen:22 59 13 00

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til F+; R12

67/548/EEC eller 1999/45/EC

Stoffets/blandingens farlige egenskaper Ekstremt brannfarlig.

2.2. Merkingselementer

Faresymbol

Ekstremt
brannfarlig

R-setninger R12 Ekstremt brannfarlig.

S-setninger S1/2 Oppbevares innelåst og utilgjengelig for barn.

S9 Oppbevares på et godt ventilert sted.

S16 Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt.

Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50°C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må

ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Oppbevares utilgjengelig for barn.

2.3 Andre farer

PBT / vPvB	PBT-/vPvB-vurdering ikke utført.
Fysiokjemiske effekter	Ved oppvarming øker volum/trykk så sterkt at beholderen kan sprenges. Damper kan danne eksplosive blandinger med luft. Dampene er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet.
Andre farer	Ved søl: Vær oppmerksom på glatte gulv og overflater.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Butan	CAS-nr.: 106-97-8 EC-nr.: 203-448-7 Indeksnr.: 601-004-00-0 Synonymer: Butan	F+; R12 Flam. gas 1; H220 Press. Gas Note: C	> 50 %
Etanol	CAS-nr.: 64-17-5 EC-nr.: 200-578-6 Indeksnr.: 603-002-00-5 Synonymer: Etanol	F; R11 Flam. Liq. 2; H225	5 - 15 %
1,3-Butadien	CAS-nr.: 106-99-0 EC-nr.: 203-450-8 Indeksnr.: 601-013-00-X Synonymer: 1,3-Butadien	F+; R12 Kreft 1; R45 Mut 2; R46 Flam. gas 1; H220 Press. Gas Carc. 1A; H350 Muta. 1B; H340 Note: D, K	< 0,1 %

Beskrivelse av blandingen Parfymestoffer er under grensen for å tas opp i komponenter.

Komponentkommentarer Se seksjon 16 for forklaring av R- og H-setninger.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se seksjon 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
Innånding	Frisk luft og hvile. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Ta straks av tilsølte klær og vask huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Øyekontakt	Skyll straks med mye vann. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer. Ved lengre tids skylling, anvend lunkent vann for å unngå skade på øyet.
Svelging	Skyll munnen grundig. Gi et par spiseskjeer fløte, olje eller fløte-is, hvis offeret er ved bevissthet. Fremkall ikke brekninger. Gi aldri noe via munnen hvis pasienten har nedsatt bevissthet. Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne etikett eller emballasje.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Innånding: Løsemiddeldampene er farlige og overeksponering gir hodepine, kvalme, oppkast og rus symptomer. Svelging: Symptomene er hodepine, kvalme, brekninger og beruselse. (væske)
--------------------------------	--

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Symptomatisk behandling.
-------------------	--------------------------

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Passende brannslukningsmidler	Pulver, karbondioksid (CO ₂), vanntåke, alkoholresistent skum.
Uegnete brannslukningsmidler	Ikke bruk vannstråle ved brannslukking da dette vil spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ekstremt brannfarlig. Kan danne eksplosive gass/luft- blandinger.
Farlige forbrenningsprodukter	Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO ₂).

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig seksjon 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Forhindre utslipp av slukningsvann ned i avløpet.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Fjern alle tennkilder. Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding. Unngå direkte kontakt.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som angitt i seksjon 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Større mengder: Spill tas opp med inert absorberende materiale. Forslag for inerte materialer: sand, kiselgur eller universalbinder. Mindre søl tørkes opp med tørkepapir, filler eller twist, og oppbevares som brannfarlig avfall inntil det kan destrueres på en forsvarlig måte. Beholdere med oppsamlet spill skal være nøye merket med innhold og faresymbol. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall (se seksjon 13). Vask det tilsølte området med rikelige mengder vann og rengjøringsmidler. Husk faren for glatt dekke.
--------------------------------------	--

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se også seksjon 8 og 13.
-------------------	--------------------------

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Unngå innånding. Unngå kontakt med hud og øyne. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk angitt verneutstyr, se seksjon 8. Bruk gnistsikkert verktøy og eksplosjonssikkert utstyr.
------------	--

Beskyttende tiltak

Tiltak for å hindre brann	Beholder og mottaksutstyr jordes / potensialutlignes. Bruk elektrisk materiell / ventilasjonsmateriell / belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Fare for dampansamling ved gulv og i lavtliggende områder. Forurenset tøy kan utgjøre brannrisiko. Forurenset tøy skal gjennomvætes med vann, før det fjernes. Tøyet skal renses før videre bruk.
Råd om generell yrkeshygiene	Vask hendene etter kontakt med kjemikaliet. Bytt tilsølte klær og ta av verneutstyr før måltidet. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under

arbeidet.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring Oppbevares i godt lukket originalemballasje på et tørt, svalt og godt ventilert sted. Må ikke oppbevares nær varmekilder eller utsettes for høye temperaturer. Beskytt mot direkte sollys. Oppbevares ved temperaturer under 50°C. Oppbevares i henhold til bestemmelsene for brannfarlige varer.

Betingelser for sikker oppbevaring

Råd angående samlagring Sterke oksidasjonsmidler. Sterke syrer. Sterke baser.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder Se seksjon 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Tiltaks- og grenseverdier

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Butan	CAS-nr.: 106-97-8	8 t.: 250 ppm	2011
	EC-nr.: 203-448-7	8 t.: 600 mg/m ³	
	Indeksnr.: 601-004-00-0		
	Synonymer: Butan		
Etanol	CAS-nr.: 64-17-5	8 t.: 500 ppm	2011
	EC-nr.: 200-578-6	8 t.: 950 mg/m ³	
	Indeksnr.: 603-002-00-5		
	Synonymer: Etanol		
1,3-Butadien	CAS-nr.: 106-99-0	8 t.: 1 ppm	2011
	EC-nr.: 203-450-8	8 t.: 2,2 mg/m ³	
	Indeksnr.: 601-013-00-X		
	Synonymer: 1,3-Butadien		

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen All håndtering skal foregå på godt ventilert sted. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon. Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern Ved utilstrekkelig ventilasjon eller når produktet varmes opp, må det brukes egnet åndedrettsvern med gassfilter (type A2).

Referanser til relevante standarder NS-EN 136. (helmaske) NS-EN 14387. NS-EN 143. NS-EN 12083.

Håndvern

Håndvern Ved risiko for direkte kontakt eller sprut bør det brukes vernehansker. Hanske må velges i samarbeid med hanskeleverandøren, som kan opplyse om hanskematerialets gjennomtrengningstid.

Referanser til relevante standarder NS-EN 374. NS-EN 420.

Egnede materialer Butylgummi.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller.

Referanser til relevante standarder NS-EN 166. NS-EN 170. NS-EN 171.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern Klær med lange ermer. Benytt kjemikalieresistente verneskor.

Referanser til relevante standarder NS-EN 13034. NS-EN 14605. NS-EN ISO 6530. NS-EN ISO 17491.

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

Annem informasjon

Annem informasjon Mulighet for øyeskylling bør finnes på arbeidsplassen.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Aerosol
Farge	Klar. Fargeløs
Lukt	Varierer.
Kommentarer, Luktgrense	Ikke bestemt.
Kommentarer, pH (handelsvare)	Ikke bestemt.
Kommentarer, Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Ikke bestemt.
Kommentarer, Koepunkt / koepunktintervall	Ikke bestemt.
Flammepunkt	Verdi: -40 °C
Kommentarer, Flammepunkt	(drivgass)
Kommentarer, Fordampningshastighet	Ikke bestemt.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke bestemt.
Kommentarer, Eksplosjonsgrense	Damper kan danne eksplosive blandinger med luft.
Kommentarer, Damptetthet	Ikke bestemt.
Kommentarer, Relativ tetthet	Ikke bestemt.
Løselighet i vann	Løselig.
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Ikke bestemt.
Kommentarer, Selvantennelighet	Ikke bestemt.
Kommentarer, Dekomponeringstemperatur	Ikke bestemt.
Kommentarer, Viskositet	Ikke bestemt.
Eksplosive egenskaper	Ikke eksplosiv. Damper kan danne eksplosive blandinger med luft.
Oksiderende egenskaper	Ikke relevant.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Ingen testresultater tilgjengelig.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Kjemikaliet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelsene.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Oppstår ved kontakt med materialer som skal unngås (seksjon 10.5) og ved ulempeforhold (seksjon 10.4).

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Varme, gnister eller flammer.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Sterke oksidasjonsmidler. Sterke syrer. Sterke baser.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ved oppvarming kan det dannes antennlige damper/gasser. Se også seksjon

5.2.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Potensielle akutte effekter

Innånding	Damp kan irritere svelg og luftveier og forårsake hoste. Løsemiddeldampene er farlige og overeksponering gir hodepine, kvalme, oppkast og rus symptomer.
Hudkontakt	Langvarig eller gjentatt kontakt fører til uttørring.
Øyekontakt	Kan virke irriterende og kan fremkalle rødhet og svie.
Svelging	Kan forårsake ubehag ved svelging.
Irritasjon	Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt.
Etsende	Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt.
Aspirasjonsfare	Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt.

Forsinket / Repeterende

Allergi	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Gjentatte toksisitet doser	Misbruk av løsemiddel kan føre til døden.
Kroniske effekter	Gjentatt innånding av løsemiddeldamper over lengre tid kan gi varig hjerneskade.

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreft	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Arvestoffskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Fosterskadelige egenskaper	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Reproduksjonsskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksitet	Kjemikaliet er ikke klassifisert som miljøskadelig.
-------------	---

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet	Ingen opplysninger.
-----------------------------	---------------------

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulasjonspotensial	Ingen opplysninger.
---------------------------	---------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Produktet inneholder stoffer som bindes til partikler og holdes tilbake i jordmiljøet.
-----------	--

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	PBT-/vPvB-vurdering ikke utført.
vPvB vurderingsresultat	vPvB-vurdering ikke utført.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
---	---

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Avfallskode EAL	EAL: 16 05 04 gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer EAL: 15 01 04 emballasje av metall EAL: 15 01 10 emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer
NORSAS	7055 Spraybokser
Annen informasjon	Må ikke punkteres eller brennes, heller ikke når den er tømt.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR	1950
RID	1950
IMDG	1950
ICAO/IATA	1950

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR	AEROSOLBEHOLDERE
RID	AEROSOLBEHOLDERE
IMDG	AEROSOLS
ICAO/IATA	AEROSOLS, FLAMMABLE

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR	2.1
RID	2.1
IMDG	2.1
ICAO/IATA	2.1

14.4. Emballasjegruppe

Kommentar	Ikke relevant.
-----------	----------------

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
--------------------	-----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

ADR Andre relevante opplysninger	Tunnelrestriksjonskode (D). Kan sendes som begrensede mengder 1L.
RID Andre relevante opplysninger	Kan sendes som begrensede mengder 1L.
IMDG Andre relevante opplysninger	Kan sendes som Limited Quantity 1L.
EmS	F-D, S-U

14.7. Bulkttransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Forurensning kategori	Ikke relevant.
-----------------------	----------------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	FOR 2002-07-16-1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier med senere endringer. Stoff listet i seksjon 3 er sjekket mot Vedlegg VI til CLP-forordningen, (EU) nr. 1272/2008, den til enhver tid gjeldende utgave. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer. FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.
--------------------------------	--

Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet.
FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført Nei

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Liste over relevante R-setninger (i avsnitt 2 og 3).	R11 Meget brannfarlig. R45 Kan forårsake kreft. R12 Ekstremt brannfarlig. R46 Kan forårsake arvelige skader.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H350 Kan forårsake kreft H340 Kan gi genetiske skader H220 Ekstremt brannfarlig gass.
Brukte forkortelser og akronymer	ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code ICAO: The International Civil Aviation Organisation PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig) vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende LC50: Konsentrasjonen av et stoff som dreper 50% av en populasjon på et gitt tidspunkt EC50: Den effektive konsentrasjonen av et stoff som fører til 50 % av maksimal respons
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Sikkerhetsdatablad fra leverandør datert: 09.2013
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Versjon: 2. Seksjoner endret: 1 & 16. Ansvarlig: MAA.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetskontrollert av Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2008.
Versjon	2
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	BecWic Hygiene AS
Utarbeidet av	Teknologisk Institutt as v/ Maria Andersen